

Asia: VN/8830/2019

Lausuntopyyntö selvityksestä usean kielen merkitsemisestä väestötietojärjestelmään

Lausunnonantajan lausunto

Selvityksessä on arvioitu vaikutuksia kieliryhmiin. Mitä muita mahdollisia vaikutuksia usean kielen merkitsemisellä väestötietojärjestelmään olisi kieliryhmiin. Pyydämme teitä erottelemaan vastauksessanne malli A:n ja malli B:n arvioidut vaikutukset.

Malli A

VTJ:n tietoa henkilön äidinkielestä hyödynnetään Liikenne- ja viestintävirasto Traficomissa tieliikenteen kuljettajapalveluiden teoriakokeiden järjestämisessä, jossa tieto äidinkielestä haetaan VTJ:n rajapinnasta. Kansalaisten oikeuksien toteutumisen varmistamiseksi kuljettajapalveluiden teoriakokeiden järjestämisessä useamman äidinkielen merkitseminen mahdollisesti parantaisi henkilön oikeuden tulkin käyttöön toteutumista, kun muu tieto äidinkielestä ei kilpailisi esim. viittomakieli tiedon kanssa. Muita vaikutuksia kieliryhmiin ei ole virastossa tunnistettu.

Malli B

Traficom ei ole tunnistanut palveluita tai toimintoja, joissa kotikielen merkitsemisellä VTJ:hin olisi vaikutuksia kieliryhmiin.

Selvityksessä on arvioitu vaikutuksia viranomaisten toimintaan. Mitä muita mahdollisia vaikutuksia usean kielen merkitsemisellä väestötietojärjestelmään olisi viranomaisille. Pyydämme teitä erottelemaan vastauksessanne malli A:n ja mallin B:n arvioidut vaikutukset.

Traficom hyödyntää palveluissaan VTJ:n tietoa asiointikielestä sekä rajapinnan kautta että hakemalla manuaalisesti VTJ-palvelusta. Rajapinnan kautta VTJ:n asiointikielitetieto hyödynnetään mm. liikenteen sähköisissä palveluissa. VTJ:n asiointikielitetietoja hyödynnetään myös viemällä tieto manuaalisesti VTJ:stä viraston järjestelmiin mm. radiolupia myöntäessä ja perille saamattomien kirjelähetysten käsittelyssä. Tietoa asiointikielestä hyödynnetään myös postitettavissa asiakirjoissa (mm. veroliput, ajokorttikirjeet) sekä viraston tekemissä hallintopäätöksissä. Liikenteen palveluiden

osalta asiakas voi myös itse ilmoittaa/muuttaa asiointikielensä Oma asiointi –palvelussa, jolloin asiakkaan ilmoitus korvaa VTJ:stä saadun tiedon asiointikielestä.

VTJ:n tietoa henkilön äidinkielestä hyödynnetään virastossa tieliikenteen kuljettajapalveluiden teoriakokeiden järjestämisessä, jossa tieto äidinkielestä haetaan VTJ:n rajapinnasta. Teoriakokeiden suorittamistapaan ja oikeuteen suorittaa koe tulkin avustuksella vaikuttaa VTJ:n merkintä äidinkielestä, esim. viittomakieli. Muilta osin ei ole tunnistettu, että Traficom hyödyntäisi palveluissaan VTJ:n tietoa äidinkielestä.

Malli A

Traficom hyödyntää toiminnassa laajamittaisesti VTJ:n tietoa asiointikielestä (suomi/ruotsi). Viraston palvelujen toteuttamisen ja asiakkaan oikeuksien toteutumisen kannalta on keskeistä, että tieto suomen- tai ruotsinkielen käytöstä asiointikielenä säilyvät. Kansalaisten oikeuksien toteutumisen varmistamiseksi kuljettajapalveluiden teoriakokeiden järjestämisessä useamman äidinkielen merkitseminen mahdollisesti parantaisi henkilön oikeuden tulkin käyttöön toteutumista, kun muu tieto äidinkielestä ei kilpailisi viittomakieli tiedon kanssa.

Malli B

Traficom ei ole tunnistanut toiminnassaan tarvetta saada tietoa asiakkaan kotikielestä. Näin ollen vaihtoehdon B toteutuksella ei näyttäisi olevan merkittäviä vaikutuksia virastollemme.

Mitä taloudellisia vaikutuksia usean kielen merkitsemisellä väestötietojärjestelmään olisi teidän kannaltanne? Pyydämme teitä erottelemaan vastauksessanne malli A:n ja mallin B:n arvioidut vaikutukset.

Malli A

Useamman äidinkielen merkitsemisellä VTJ:hin ei ole juurikaan taloudellisia vaikutuksia virastolle. Aiheutuvat kustannukset kohdistuvat lähinnä järjestelmien rajapintaratkaisujen muutoksiin ja uusien tietokenttien lisäämiseen taustajärjestelmiin ja niitä hyödyntäviin substanssijärjestelmiin. Muutoksella ei arvioida olevan vaikutuksia henkilöresursseihin eikä palveluiden tuloihin tai kustannuksiin.

Malli B

Traficom ei ole tunnistanut toiminnassaan tarvetta saada tietoa asiakkaan kotikielestä. Näin ollen vaihtoehdon B toteutuksella ei näyttäisi olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia virastollemme.

Mikä selvitetystä vaihtoehdoista olisi teidän mielestänne paras malli toteutettavaksi?

Malli A

Kirjoittakaa tähän, jos teillä on muuta lausuttavaa

Virastolla ei ole asiassa muuta lausuttavaa.

Pulkamo Kirsi
Strategia ja ohjaus